

ויאמר משה

פרשת "פינחס". י"ט תמוז ה'תש"פ. עלון מספר 92.

אדם יכול לעשות מעשה לשם שמים אך לעשות אותו בצנעה, בסתר מבלי שאף אחד ידע ממנו. אולם מי שעושה את המעשה בגלוי, בפומבי, ברבים – יש בכך גם קידוש השם. את הנקודה הזאת למדנו מתוך מה שהתורה כתבה שפנחס עשה את מעשהו "בתוך קהל ועדה. החשיבות הגדולה שיש בקידוש שם שמים ברבים היא, משום שלראובנו נעשות הרבה עברות בפרהסיא, ואין פוצה פה. עוברים עליהם לסדר היום. לכן, כתשובת המשקל, יש צורך שגם את המצוות נקיים בפרהסיא, לעין כל.

**מסקנה: מעשה פינחס מלמד אותנו לקחים לדורות!
שבת שלום ומבורך!**

על פי ראש כולל "בני ציון" הרב בן ציון מוצפי שליט"א.

סיפור לשבת קודש:

ר' שלום משחק כדורגל.

אחד הבחורים שהשתתף תדיר בשיעורי הערב של הרב שלום מרדכי הכהן שבדרון זצוק"ל החל להחסיר. כך יום יומיים שלושה. ר' שלום היה נחוש לאתר את הבחור ולהשיבו ללמוד התורה. בא ר' שלום לבית הורי הבחור, נקש על הדלת והנה הבחור פותח אותה. מתחילה נבהל. ומיד התפתחה ביניהם שיחה מרתקת שבכל פעם שר' שלום היה נזכר בה היה מספר עליה לכל הנמצאים לידו, כאילו הם היו אותו בחור. ר' שלום: "שלום עליך חביבי, בימים האחרונים לא ראינו אותך, חששנו שמא נפלת למשכב חלילה, או שארע משהו...". הבחור: "לא, כבוד הרב, אני מרגיש ברוך ה' בטוב. אני גם אוהב ללמוד גמרא, זו ההנאה האמיתית שלי, אלא שהשבוע נאלץ אני להחסיר, בשבוע הבא אחזור להשתתף בשיעור כרגיל ועוד ביתר שאת, ואני מבקש את סליחתך על שהטרתיי אותך ובה לאות מה ארע לי". ר' שלום: "ולמה נאלץ אתה להעדר השבוע, משהו חולה במשפחה? משהו חולה קורונה ואתה חייב בבדיוד?" (כמובן – הוספה, הוא נפטר בכ"ב כסלו ה'תשנ"ח, הרבה יותר מעשרים שנה עברו עד שהתחילה הקורונה, זו סתם הוספה לצביעת הענין). הבחור: "לא, חלילה, יש לי סיבה צדדית שמונעת ממני להשתתף השבוע. אך כמו שאמרתי לרב, אני מבטיח להשתתף בשקידה מיד עם סילוק הטרדה הומנית". ר' שלום אינו מרפא: "סתם מענין, אני מאד סקרן לדעת, איזה טרדה יכולה להפריע לבחור כמוך להשתתף בשיעור, שמתקיים בשעה קבועה ומוקדמת, יחסית?". הבחור מנסה להתחמק: "קשה לי לספר, אני מתבייש". ר' שלום מדבר על לבו: "למה להתבייש? ועוד ממני...? ספר לי יקירי, ואני מבטיח רק לעזור ולא לכעוס". הבחור: "לא, איני יכול... זה לא בשביל הרב. בשבוע הבא אשוב לספסלי בית המדרש, אין כל סיבה שהרב יהיה מודאג...". ר' שלום: "אני לא מודאג, סתם סקרנות, ספר לי בקצרה, אם זה לא דבר אישי מיוחד, למה השבוע לא ובשבוע הבא כן, מה יכולה להיות הסיבה?". לבסוף רואה הבחור שלא יוכל לו והוא נענה להפצרותו של ר' שלום והחל לספר: "את האמת אומר לרב, כי השבוע מתקיימים המשחקים החשובים של השנה בכדורגל, לא בשבת חלילה, אבל בשעות שהשיעור מתקיים בהם, ואני, לדאבוני, לא יכול, פשוט לא יכול, לותר עליהם, אני מכור לכדורגל...". ר' שלום שומע את הדברים ושחק שתיקה ארוכה. אחריה הוא מרים את העיניים שופעות אהבת שמים ואדם ואומר: "בני יקירי, שמעתי והבנתי, רק שמענין אותי מה סוד האושר הזה, שאתה מוצא במשחק הכדור... אני לא מכיר מספיק את המשחק הזה והייתי שמח לשמוע על מהלך המשחק מקרוב, שמא אני מפסיד דבר מה...". השיחה עברה לפסים ידידותיים. ר' שלום התיישב ליד הבחור וזה החל לספר, בהנאה אישית, על המשחק, כשהדברים קולחים מפיו כאילו הוא מתאר את המשחק עצמו: "אם הרב רוצה באמת אסביר לו, אמר, במשחק משתתפות שתי קבוצות ואם נרצה להגדיר מהי

מאמר על פרשת השבוע:

"קָנָאָה אֶת קַנְאֵתִי קְתוּכָם" (כ"ה י"א).

בכל שבוע הננו קוראים את פרשת השבוע, כדי שנתעורר, נלמד ונסיק מסקנות לחיינו מתוך מה שנאמר בתורה הקדושה. מהכתוב: "קָנָאָה אֶת קַנְאֵתִי קְתוּכָם", לומד רבי חיים אבן עטר זצוק"ל ה"אור החיים" הקדוש על שלוש הנהגות טובות שהיו לו לפינחס, שראוי לכל אדם ללמוד אותן וליישמן בפועל: הראשונה שבהן היא – מסירות הנפש שהיתה לו. אדם לא יכול לקיים מצוות רק כש"בא לו", או רק כשנחו לו. אם קל לו לקום בבוקר לתפילה – מה טוב, ואם לא – לא נורא... אם מסתדר לו להתפנות מעיסוקיו ולהשתתף בשיעור תורה – מצוין, ואם לא – לא נורא, יהיה בפעם אחרת... זה לא עובד בצורה כזאת. צריך מסירות נפש לקיום התורה והמצוות! יהיה מה שיהיה, בכל עת, לאזור עוז ותעצומות לקיים תורה ומצוות. את הנקודה הזאת למדנו מתוך מה שהתורה כתבה "קָנָאָה", בלשון יחיד, לאמר: פינחס אור עוז, בעצמו, לבדו, לקנא את קנאת ה'. ההנהגה השנייה שלמדנו מפינחס היא, לעשות את מעשינו לשם שמים. לפעמים אדם רואה משהו מדבר בבית הכנסת, באמצע התפילה. הוא נגש להעיר לו, אבל הסיבה להערה היא משום שיש לו אתו איישהו חשבון... או שהוא רוצה להראות לכולם עד כמה הוא צדיק ועד כמה מפריעה לו שיחת חולין באמצע התפילה... תוכחה שכזאת אינה לשם שמים! את הנקודה הזאת למדנו מתוך מה שהתורה כתבה "אֶת קַנְאֵתִי". פינחס קנא אך ורק מתוך כבוד להשם יתברך, ולא מתוך כל כונה אחרת. בהקשר לכך ספר הרב יוסף חיים מבגדאד זצוק"ל, ה"בן איש חי", מעשה שארע בבגדאד. יהודי עני, מטופל בילדים, היה יושב ולומד בבית המדרש. שבעת לילה, כשסיים ללמוד ויצא מבית המדרש, שמע קולות המולה. מה קרה? קבוצה גדולה של יהודים יושבים ומשחקים קלפים... הדבר בער בעצמותיו. הוא ניגש אליהם והחל להוכיחם: "אינכם מתביישים? כיצד מעיזים אתם לבזבז זמן יקר על שטויות והבלים? מדוע אינכם מנצלים את הזמן ללמוד דף גמרא שילווה אתכם לנצח נצחים?". דבריו, היוצאים מן הלב, נכנסו לליבם. האיש צודק! והחלו מיד, לבקש את סליחתו... חטאנו, עוינו, פשענו... "לא ממני אתם צריכים לבקש סליחה", אמר. "תבקשו סליחה מה יתברך, גרמתם צער גדול לשכינה הקדושה. קשה לה לראות בני אדם המכלים את זמנם לריק". כיון שכך לקחו את כל הכסף שאתו שחקו ונתנו לאיש, אמרו לו: "אנחנו מכירים את עניוּתך הגדולה. הא לך את הכסף במתנה, ויהא הכסף הזה כפרה לפני ה' יתברך על מה שהכעסנו אותך". בתחילה הוא סרב לקחת, אולם משחצרו בו שוב ושוב, ובקשו ממנו שתמורתו יתפלל עליהם שהקדוש ברוך הוא יקבל את תשובתם באהבה וברצון, ואז נאות לקחתו. הם אמנם חזרו בתשובה, אך זו לא החזיקה זמן רב מדי... הם היו "מכורים" למשחק, כדרכם של כל משחקי הקוביה, המתמכרים למשחקי המזל, וכעבור תקופה שבו לסורם, ושוב לשחק כבראשונה. והנה חודש ניסן ממשמש ובא. חג הפסח קרב ועמו הוצאות מרובות. היהודי העני חשב לעצמו: "מהיכן אשיג את הכסף הנחין לי להוצאות החג? ולפתע הגה רעיון: היום הם חזרו לשחק, אלך שוב להוכיח אותם, אחזיר אותם בעזרת ה' בתשובה, והם יתנו לי שוב את כספם...". אמר ועשה. משרק החל בדברי תוכחתו, נטלו הללו מקלות בידיהם, והחלו להכות בו עד זוב דם... כשהוא מוכה וחבול החל מדרדר לביתו, ובמשך שבעים לא יכול היה לזוז מהמיטה... כשסוף סוף הצליח לקום, והוא צולע על ירכו, נגש ליה איש חי ושאל אותו: "מה שנתנה בין הפעם הראשונה לבין הפעם השנייה? מדוע בפעם הראשונה כשהוכחתי אותם, הם נתנו לי כסף, ואילו בפעם השנייה, כשהוכחתי אותם באותה תוכחה הם נתנו לי מכות?". נענה ואמר לו: "בפעם הראשונה הוכחת אותם לשם שמים. צער השכינה הוא זה שבער בעצמותך. בפעם השנייה הוכחת אותם לשם כסף. רק דברים היוצאים מתוך הלב באמת – נכנסים אל הלב". הדבר השלישי שלומדים מפינחס הוא – קידוש השם ברבים.

אודות פרשת 'פינחס':

1. יש לה 168 פסוקים.
2. מתחילה בפרק כ"ה פסוק י'.
3. מסתיימת בפרק ל' פסוק א'.
4. הפרשה השניה בארכה בתורה.

הילולא דצדיקאי:

האדמו"ר הרב אליעזר הגר מסערט וז"ל, כי תמוז ה'תשע"ה.
האדמו"ר הרב אברהם מתתיהו משטפנשט זצוק"ל, כ"א תמוז ה'תרצ"ג.
הרב יהודה שאקו זצ"ל, כ"א תמוז ה'תש"ב.
רבי רפאל משה אלבו זצוק"ל, כ"ב תמוז ה'תרנ"ו.
הרב משה קורדובירו זצוק"ל הרמ"ק, כ"ג תמוז ה'ש"ל.

גימטריא על פרשת השבוע:

"לכ"ן" – 100. מדה במדה – 100.
"שלום" – 376. זהו משיח – 376.

על פי בעל הטורים

סיפור בהמשכים:

יעקל הקמצן הגוי (חלק ב').

תקציר: היו בעיר אחת שני עשירים: אחד נדיב ולמדי והשני קמצן. בעלון הקודם סופר על העשיר הנדיב. הפעם על השני. חברו השני לעומתו, שהתפרסם גם הוא בכל הגלילות סביב, היה זה כאמור מהסיבה ההפוכה בדיוק... בזכות קמצנותו הגדולה – הוא היה יהודי עשיר, גביר אדיר, יעקב שמו, סוחר ותיק בעל עסקים מסועפים במדינות שונות, אבל כמידת עשרו כן גודל קמצנותו, ולא תרם אף פרוטה אחת לצדקה! הכל ידעו שבארמונו של "יעקל קמצן" לא מומלץ להתנסות בבקשת נדבה, הוא היה מגרש את המתדפקים על דלתותיו בבושת פנים. לא פלא אפוא שהיו יהודי העיר שונאים אותו, ומתרחקים ממנו תמיד. עד כדי כך הגיעה מידת קמצנותו, כאשר לרגל עסקיו היה עובר בדרכים על פני ערים ומדינות שונות בעולם – ובימים ההם בטרם עידן הדואר המפותח כבימינו, היו מעבירים כספים ממקום למקום על ידי הסוחרים הללו שגנו בדרכים, תמורת אחוזים מסוימים – הגביר הקמצן דגן היה גובה בשכרו מחיר גבוה ומפולפל ביותר. בכל פעם שחזר מנסיעותיו היה מביא עמו כמה מעטפות תפוחות וגדושות שנשלחו עבור תושבי העיר, וגובה את שכרו הגבוה.

הממשך יבוא בעזרת ה' בעלון הבא...

חידות על פרשת השבוע:

- א. אדם שאין לו בנים, מי יורש אותו?
- ב. אילו נשים קבלו נחלה?
- ג. מה עשו כדי לדעת איזה חלק בארץ יקבל כל אחד?
- ד. אחד מבני אליאב.
- ה. החרר שעה עליו משה לראות את הארץ.
- ו. המילה הראשונה בפרשה.
- ז. נשיא שבט שמעון.
- ח. בנו של ראובן.
- ט. כיצד נקרא הר בארמית? טרם ישכבו?
- י. מנהיגם של עם ישראל אחרי פטירת משה?
- יא. למה זכה פינחס בזכות קנאותו?
- יב. אביה של יוכבד.
- יג. על איזו אומה נצטוו בני ישראל ב"צורר"?
- יד. סוג של מיתה.
- יז. חג שכל יום מתמעטים קרבנותיו.
- יח. שם נוסף לשמחת תורה.
- יט. מה פרשת השבוע?
- כ. אביה של כזבי.
- כא. נבלע חי באדמה.
- כב. יום שבו מקריבים 2 פרים, 7 כבשים ושעיר ואיל אחד? ראש חודש.
- כג. יום שבו מקריבים 2 כבשים בני שנה לעולה.
- כד. קרבן שמקריבים פעמיים ביום.

על פי סדר א'-ב'

הצלחה, על רגל אחת, נאמר שמי שמבקיע את השער ובוטע לתוכו הוא המנצח, הרגע שהכדור נכנס לשער הוא הרגע הקובע". הבחור סיים את דבריו וניכר היה עליו כי הוא מתרגש, הוא לא האמין שהוא ישב אי פעם ליד הרב ויספר לו סיפורי כדורגל... ר' שלום העמיד פני תם כמי שאינו מבין ושאל: "מה החכמה הגדולה להכניס כדור לתוך שער? בא אתי ואני אראה לך איך אני בוטע עשירים כדורים לתוך השער בזה אחר זה...". הבחור חייך ואמר: "את העיקר שכחתי לספר לך, ליד השער עומד שומר, בשפה מקצועית קוראים לו "שוער" והוא משתדל למנוע את הכנסת הכדור לשער ולעצור אותו...". "ואיך מצליחים להתגבר עליו?", התעניין ר' שלום. "נו, זו החכמה שבמשחק", השיב הבחור, "זה הסיפוק הגדול של המשחק". "אני רוצה להבין", הקשה עליו ר' שלום, "השומר הזה לא הולך לישון? הוא נמצא ליד השער 24 שעות ביממה, אוכל שם וישן שם?". "מה פתאום!", פרץ הבחור בצחוק, "בודאי שהוא הולך לישון, הוא נמצא שם רק בשעת המשחק, אחר כך הוא חוזר לחייו". "אם כך", מסיק ר' שלום, "מה הבעיה? נבוא בלילה, כשהוא אינו שם ונבקיע את השער ללא כל בעיה...". הבחור, שעדיין סבר שר' שלום אינו יורד לסוד המשחק, המשיך להסביר, תוך שהוא מרים את קולו: "דוקא משום כך! דוקא משום שהשומר מסתלק ואין קושי להכניס את הכדור, אין זו חכמה אם מכניסים אותו. החכמה היא בשעה הקשה, כשהשוער עומד ומשגיח, עומדים שם עוד שחקנים שעוזרים לו להדוף את הסכנה, למעשה כל קבוצה מונעת מהקבוצה השנייה להכניס את הכדור לשער שלה". עכשיו נעמד ר' שלום על רגליו, הביט על הבחור ואמר בקול רם: "שמעו נא אוחזין מה שפיך מדבר! האם לבוא לשיעור בשבוע הבא זו גבורה? אתה הרי רוצה ללמוד ובשבוע הבא אין שום מניעה לבוא לשיעור, החכמה ללמוד אז אינה גדולה במיוחד. אבל בשעה שיש מפריע, שעומד בשערי בית המדרש ומונע אותך מלהכנס אליו, אז צריך לדעת להבקיע את השער, אל נא תפר את כללי המשחק והכנס לשערי בית המדרש אחרי הרגע הקשה, כך תהיה אתה המנצח במשחק... ר' שלום הושיט לו יד לבבית ולמחרת, כשהבחור ותר על משחק הכדורגל והופיע לשיעור הוא עמד לפניו מתוך הערכה.

חידות הגר"ח:

הפסוק הכי ארוך – מגילת אסתר פרק ח' פסוק ט': "ויקראו ספרי המלך בעת ההיא בחדש השלישי הוא חדש סיון בשלושה ועשרים בו ויכתב ככל אשר צוה מרדכי אל היהודים ואל האחשדרפנים והפחות ושרי המדינות אשר מהדו ועד כוש שבע ועשרים ומאה מדינה מדינה ומדינה ככתבה ועם ועם כלשונם ואל היהודים ככתבם וכלשונם". 43 מילים, 193 אותיות.

מאתגר במיוחד! אשה חולקת עם תנא – מצינו בתוספתא כלים ב"ק פרק ד' משנה ט'.

הידעת?!

שאלה: לפני מספר חודשים, בתקופת סיומי הש"ס, שר הזמר מוטי שטיינמן שיר "לדרשו", ששמו הוא "בזכות התורה". קטע מתוך השיר הוא כך: "בזכות התורה ולומדיה ינצל העולם. בשביל שושנה זו ינצל הפרדס". מה המקור ל"בשביל שושנה זו ינצל הפרדס"?

תשובה: היה מלך שאמר לעבדיו שהוא נוסע למדינת הים והם יעבדו בשדותיו. המלך חזר אחרי חצי שנה, והוא רואה שהשדה בעייתית. הוא צוה להרוס את השדה. פתאום המלך ראה שושנה בשדה. הוא ראה אותה, והתחרט על ציוויו. על זה נאמר: "בשביל שושנה זו ינצל הפרדס".

חלק ב'

לקחי הקורונה:

לפעמים מאחורי המסכה יכול להסתתר חיוך
לבני גם אם מבחון זה לא נראה כך.

לבקשת הציבור

חידה על פרשת השבוע:

"והיתה לו ולזרעו אחריו ברית כהנת עולם" (כ"ה י"ג). התורה כותבת את היחוס של פינחס. הוא צאצא של אהרן הכהן. לכאורה, על פי זה, מה המתנה בכך שהוא יהיה כהן? הרי מילא גם צאצאיו של אהרן הם כהנים?
התשובה תתפרסם בעזרת ה' בעלון הבא.

זמני השבת:	שבת פרשת 'פינחס':	זמנים לפי ירושלים עיקר תוכב"א:
הדלקת נרות	נץ החמה	צאת הכוכבים
19:12	5:42:00	20:29
19:52	00:12:45	20:29
4:17		21:04

מזל טוב ל:
משפחת איון הי"ו
על הולדת הבת תח"י.

אשמח לקבל הערות, תיקונים, עצות ועוד. כדי להדפיס כפרסם נא להתקשר ל-025870079. טעון נדיה. נא לא לקרוא במוך שאינו ראוי. העלון לעילוי נשמת: שלמה חיים בן אסתר ז"ל. עליה בת כמים ז"ל. הרב אליהו בן טוביה בקשי דרון זצוק"ל. יחיאל בן נורה ז"ל. מרים בת עליזה. משה בן שרה. חיה בת מלכה. יפה בת רחל. להצלחת משפחת למנ:

לרפואת הרב רפאל גבריאל
אליהו בן רחל חיה שליט"א.

